

«Ақтобе облысының білім басқармасы
Алға ауданының білім бөлімі»
мемлекеттік мекемесінің «№4
«Балбобек» бөбекжай балабақшасы»

МКҚК
БҰЙРЫҚ

ГККП «Детский ясли-сад № 4 «Балбобек»
государственного учреждения «Отдел
образования Алгинского района
Управления образования Актюбинской
области»
ПРИКАЗ

2022 жылғы 01.09,

№ 1-25/3

01.09, 2022 года

Алға қ.

г.Алға

№4 «Балбобек» бөбекжай балабақшасында
психологиялық-медициналық –
педагогикалық консилиум құру
туралы

Бала дамуындағы кез келген мәселені жүзеге асыру мақсатында **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қолдау қызметінің мамандарының өзара әрекеттесу түріндегі психологиялық-медициналық – педагогикалық консилиум төмендегі құрамда құрылсын :
 1. Кубесова Динара Калимжановна – меңгеруші
 2. Досова Гульзия Зейновна – әдіскер, комиссия мүшесі
 3. Атраубаева Марина Баксыиковна – логопед, комиссия мүшесі
 4. А.Казанбаева – медбике, комиссия мүшесі
 5. Елшибекова Амангүл Орынбасаровна – психолог, комиссия мүшесі
2. Консилиумның төрағасы болып меңгеруші Д.Кубесова тағайындалсын.
3. Психологиялық-медициналық-педагогикалық консилиум төрағасына консилиумның жұмысын №4 «Балбобек» бөбекжай балабақшасының психологиялық-медициналық-педагогикалық консилиумның қызметі туралы Ережелерге сәйкес ұйымдастыру міндеттелсін.
 - 3.1 Консилиум жұмыс кестесін №4 «Балбобек» бөбекжай балабақшасы тізіміне сәйкес анықталсын.
 - 3.2 Консилиум мүшелелерінің атқарымдық міндеттерін, есеп беру құжаттамасын анықтап және консилиум құрамында балаларды тексеруге кеткен уақыттың нәтижесі бойынша қосымша табель тапсырылсын.
 - 3.3 Консилиум мәжілісін өткізу орны әдістемелік бөлме болып есептелсін.
4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау психологиялық-медициналық-педагогикалық қолдау қызметінің төрайымы Д.Кубесоваға жүктелсін

№ 4 «Балбобек» ББ меңгерушісі

Д.Кубесова

**Психологиялық-педагогикалық қолдау отыруды ұйымдастыру туралы
ЕРЕЖЕ**

1. Осы «Психологиялық-педагогикалық қолдау отыруды ұйымдастыру туралы ереже» «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 11 шілдедегі №343 Заңы, «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 5-бабы, «Білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы №6 бұйрығы және «Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы №4 бұйрығы негізінде әзірленген және ұсынымдық сипатқа ие.
2. Психологиялық-педагогикалық қолдап отыруды ұйымдастыру туралы ережені әзірлеуші «Ақтөбе облысының білім басқармасы Алға ауданының білім бөлімі мемлекеттік мекемесінің №4 Алға «Балбөбек»бөбекжай балабақшасы КММ-сі болып табылады.
3. Осы ережелер психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қызметінің жұмысын реттейді.

1. Жалпы ережелер

- 1.1. Осы Психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қызметі «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдап отыру тәртібін реттейді.

2. Осы Ережеде мынадай ұғымдар пайдаланылады:

- 2.1. Білім алу үшін арнайы жағдайлар – ерекше білім беруді қажет ететін адамдардың (балалардың), сондай-ақ мүмкіндігі шектеулі балалардың оларсыз білім беру бағдарламаларын меңгеруі мүмкін болмайтын, оқу, сондай-ақ арнаулы, жеке дамыту мен түзету-дамыту бағдарламаларын және оқыту әдістерін, техникалық, оқу және өзге де құралдарды, тыныс-тіршілік ортасын, психологиялық-педагогикалық қолдап отыруды, медициналық, әлеуметтік және өзге де көрсетілетін қызметтерді қамтитын жағдайлар;
 - 2.2. Ерекше білім беруді қажет ететін адамдар (балалар) – тиісті деңгейде білім алу және қосымша білім алу үшін арнаулы жағдайларға тұрақты немесе уақытша қажеттілік көріп жүрген адамдар (балалар);
 - 2.3. Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау – білім алу үшін қажетті арнаулы жағдайларды айқындау;
 - 2.4. Психологиялық-педагогикалық қолдап отыру – білім беру ұйымдарында іске асырылатын, процесінде ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау негізінде ерекше білім беруді қажет ететін адамдарды (балаларды) ойдағыдай оқыту және дамыту үшін әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайлар жасалатын жүйелі ұйымдастырылған қызмет.
3. Білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдап отыру тәртібі
 - 3.1. Тәрбиеленушінің/білім алушының ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтауды және педагогтер мен тәрбиеленушінің/білім алушының отбасына консультативтік-әдістемелік көмек көрсетеді.
 - 3.2. Ерекше білім берілуіне қажеттіліктерін бағалау мектепке дейінгі ұйымдарда және орта білім беру ұйымдарында жүзеге асырылады.

4. Психологиялық-педагогикалық қолдап отыру:

- 4.1. Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау және психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардың (бұдан әрі – ПМПК) ұсынымдарының негізінде мүмкіндігі шектеулі балаларды психологиялық-педагогикалық қолдап отыруды сабақ барысында тәрбиешілер/педагогтер, сондай-ақ арнайы педагогтер, психологтар, әлеуметтік педагогтер, педагог-ассистенттер, топтық сабақтарды ұйымдастыру негізінде жүзеге асырады.
- 4.2. Ерекше білім беруге қажеттіліктерді бағалау тәртібі ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балалардың екі тобын айқындайтын оқу қиындықтарының себептеріне байланысты жүзеге асырылады.
1. Оқу қиындықтарының себептеріне байланысты **бірінші топты** әртүрлі психикалық функциялардың (ақыл-ой әрекеті, қабылдау, зейін, есте сақтау) жеткіліксіздігінен, мектептегі белгілі бір дағдыларды меңгеруде қиындықтары бар балалар, сондай-ақ даму мүмкіндігі шектеулі:
- 1) 1-3 деңгейдегі жалпы сөйлеу қабілеті дамымаған есту қабілеті зақымдалған;
 - 2) Көру қабілеті зақымдалған;
 - 3) Зердесі зақымдалған (ақыл-ой кемістігі бар);
 - 4) Психикалық дамуы тежелген;
 - 5) Сөйлеу қабілеті зақымдалған;
 - 6) Тірек-өкімал аппараты бұзылған;
 - 7) Эмоциялық-ерік бұзылыстары бар;
 - 8) Күрделі (біріктірілген) бұзылыстармен балалар құрайды.
2. **Екінші топқа** ақыл-ой және физикалық дамуы бұзылмаған балалар кіреді, олардың ерекше білім беру қажеттіліктері олардың білім беру процесіне енуіне кедергі келтіретін әлеуметтік-психологиялық және басқа факторлармен анықталады:
- 1) әлеуметтік осал топтағы отбасыларда тәрбиеленетін, микроәлеуметтік және педагогикалық қараусыз қалған балалар;
 - 2) жергілікті қоғамға бейімделуде қиындықтарға тап болған балалар (босқындар, мигранттар, қандастар);
 - 3) мүгедектігі бар балалар.
- 4.3. Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау және психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардың (бұдан әрі – ПМПК) ұсынымдарының негізінде мүмкіндігі шектеулі балаларды психологиялық-педагогикалық қолдап отыруды сабақ барысында тәрбиешілер/педагогтер, сондай-ақ арнайы педагогтер, психологтар, әлеуметтік педагогтер, педагог-ассистенттер, топтық сабақтарды ұйымдастыру негізінде жүзеге асырады.
5. **Психологиялық-педагогикалық қолдап отырудың мазмұны келесі әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайларды қамтиды:**
- 5.1. Вариативті, арнайы және баламалы оқыту әдістерін қолдану. Оқыту әдістерін қолдану формасы немесе әдісі білім алушының жеке ерекшеліктеріне (тапсырмалардың көлемін, санын азайту, тапсырмаларды орындау уақытын қысқарту немесе ұлғайту, оқу тапсырмаларын жеңілдету, қысқа және қадамдық нұсқауларды қолдану, тапсырмаларды дауыстап айту, тапсырма үлгілерін, кестелерді, анықтамалық материалдарды және т.б. ұсыну). Баламалы оқыту әдістері мен технологиялары белгілі бір психикалық функциялардың (қабылдау, есте сақтау, зейін, праксис) бұзылуынан туындаған нақты оқу қиындықтары бар оқушыларға қатысты қолданылады. Оқытудың балама әдістері мен технологиялары педагогикалық психологтар мен арнайы педагогтардың жеке дамыту жұмыстарында (жаһандық оқу әдісі, «Нумикон» әдістемесі бойынша санау жаттығулары, Монтессори жүйесі) қолданылады.
- 5.2. Оқулықтарды, оқу-әдістемелік құралдарды таңдау, жеке оқу-әдістемелік кешендерді дайындау. Көру қабілеті бұзылған балалар үшін арнайы оқулықтар, жұмыс дәптерлері және басқа да оқу құралдары қолданылады (үлкен баспа кітаптары; зағиптарға арналған Брайль қарпімен басылған оқулықтар; рельефтік сызбалар, диаграммалар, арнайы муляждар), тірек-қимыл аппараты (үлкен әріптермен жазылған рецепттер), есту (символдарды пайдаланатын оқулықтар (қолмен сөйлеу); субтитрлері бар бейнелер; оқу компьютерлік бағдарламалар), ақыл-ой кемістігі. Сәйкес үлгідегі арнайы мектептер үшін шығарылған оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендер;
- 5.3. Кедергісіз орта құру және білім алушылардың білім беру ұйымына физикалық қолжетімділігін қамтамасыз ету үшін оқу орнын бейімдеу: 1) қозғалысы шектелген (мектепке тасымалдау, пандустар, қоршаулар, көтергіштер, лифт, арнайы жабдықталған кабинет) орын (үстел, орындық), жалпы аумақтар (дәретхана, асхана), 2) көру қабілеті нашар (соқырлар, нашар көретіндер): тактильді жолдар, тактильді индикаторлар, қоршаулар, 3) есту қабілеті нашар (көру) үстелдер, дыбыс күшейтетін жабдық). Оқу орнын бейімдеу оқу ортасын оқушының жеке ерекшеліктеріне (дене ерекшеліктері (есту, көру): мінез-құлық ерекшеліктері) бейімдеуді көздейді;

- 5.4. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарды (балаларды) психологиялық-педагогикалық қолдап отыру, оның ішінде білім беру қажеттіліктерін психологиялық-педагогикалық бағалау ағымдағы жылдың 1 қыркүйегінен келесі жылдың 30 мамырына дейін жүзеге асырылады.
- 5.5. Әкімшілік ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарды (балаларды) психологиялық-педагогикалық қолдап отыруды ұйымдастыру мен сапасына, оқу үдерісіне барлық қатысушылардың толерантты мінез-құлық мәдениетіне негізделген қауіпсіз және психологиялық жайлы ортаны қамтамасыз етуге, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар туралы жеке ақпараттың құпиялылығын сақтайды.
- 5.6. Эксперименттік жұмыс, педагогикалық тәжірибеге психологиялық-педагогикалық қамтамасыз етудің жаңа әдістері мен технологияларын енгізеді;
- 5.7. Білім беру ұйымының алқалы басқару органдарының жұмысына қатысады;
- 5.8. Психологиялық-педагогикалық қолдап отыру мәселелері бойынша мамандар біліктіліктерін арттырады;
- 5.9. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарды (балаларды) табысты оқыту, дамыту және әлеуметтендіру үшін әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайлар жасауды қамтамасыз етеді;
- 5.10. Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау және психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардың ұсынымдарының негізінде мүмкіндігі шектеулі балаларды психологиялық-педагогикалық қолдап отыруды сабақ барысында топтық сабақтарды ұйымдастыру негізінде жүзеге асырады;
- 5.11. Білім алушылардың оқу бағдарламаларын меңгеруінде қиындықтарды анықтау мақсатында оқу жылының басында оқу жетістіктеріне талдау жүргізеді, оқу бағдарламаларын бейімдейді;
- 5.12. Кәсіптік этиканы және ерекше білім беруге қажеттіліктері бар адамдардың (балалардың) жеке ерекшеліктеріне байланысты құпиялылықты сақтайды;
- 5.13. Оқу процесін дараландырады және ерекше білім беруге қажеттіліктері бар адамдардың (балалардың) жетістіктерін бағалайды, білімдеріндегі, біліктіліктеріндегі, дағдылардағы олқылықтарды толтырады;
- 5.14. Тәрбиеленушілердің бағдарламаны меңгергендігін анықтау үшін, әр тоқсан аяғында талдау жүргізеді, жүргізілген талдау, анықтамалардың нәтижесінде қажеттілігіне қарай бағдарламаға өзгерістер енгізеді